

ІНДИКАТОРИ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ

Л.В.Старченко, І.В.Шалатонova

На сьогоднішній день найбільш перспективним методом при оцінці якості життя населення представляється соціологічний метод, що дозволяє одержати інформацію про соціальну диференціацію якості життя, про проблеми задоволення специфічних потреб різних груп і шарів населення.

У комплексному використанні всього арсеналу джерел даних про соціальні процеси і явища як природно функціонуючої інформації – поточної статистики, звітності, одноразових обліків, переписів, соціально-демографічних обстежень, так і спеціально організованих досліджень, опитувань населення для реалізації цілей керування і складається сутність соціального моніторингу.

Міжнародна статистика рівня (якості) життя (ООН, 1978 р.) включає 12 основних груп показників:

1. Народжуваність, смертність і інші демографічні характеристики населення.
2. Санітарно-гігієнічні умови життя.
3. Споживання продовольчих товарів.
4. Житлові умови
5. Утворення і культура.
6. Умови праці і зайнятість.
7. Доходи і витрати населення.
8. Вартість життя і споживчі ціни.
9. Транспортні засоби.
10. Організація відпочинку.
11. Соціальне забезпечення.
12. Воля людини.

Система статистичних показників, що характеризують соціально-економічне положення, у значній мірі може бути використана для оцінки якості життя населення України. Основним недоліком є відсутність розгалуженої мережі установ статистики або

інформаційно-аналітичних інститутів, що могли б на договірній основі з органами державної статистики суб'єктів України здійснювати моніторинг якості життя населення певної території.

Аналіз критеріїв якості життя показує, що якість життя характеризується і доповнюється також показниками, що визначають не тільки рівень, але й умови життя:

1. Макроекономічні показники (динаміка промислового виробництва, рівень інфляції, рівень заробітної плати зайнятого населення).

2. Житло, соціальна інфраструктура.

3. Стан здоров'я населення.

4. Стан навколишнього середовища.

5. Соціальні аномалії (злочинність, наркоманія і т.д.).

Найважливішої складової оцінки якості життя є визначення рівня задоволеності населення динамікою соціально-економічних змін у місті (якістю лікувально-профілактичної допомоги, трудової діяльності, рекреаційного обслуговування, екологічною і цивільною безпекою й ін.). У зв'язку з цим керування якістю життя населення на території припускає поряд з використанням системи статистичних показників розробку і застосування комплексу соціальних індикаторів, отриманих у процесі проведення соціологічних опитувань.

Для того, щоб комплексно оцінити якість життя, потрібно представити систему у виді нечисленних інтегративних показників, що дозволили б оцінити умови життєдіяльності населення на максимально узагальненому рівні. Це, у свою чергу, припускає побудова процедури агрегування, "згортання" багатьох сотень первинних ознак до показників, що описують якість життя як деяке цілісне явище.